

Det kgl. danske Landhusholdningsselskabs Generalforsamling.

Den 19de December 1894.

Præsidenten, Kaptejn la Cour aabnede Generalforsamlingen med at give Meddelelse om Udfaldet af de foretagne Valg.

Det første Valg, der skulde gives Meddelelse om, var et Gjenvalg, idet nemlig Kammerherre Castenschiold, hvis Funktionstid var udløben, var gjenvalgt til Præsident med 168 Stemmer. Ligesom Taleren i det Bestyrelsesmøde, der var afholdt umiddelbart forud for Generalforsamlingen, og hvori Stemmesedlerne vare blevne optalte, havde hilst Kammerherren velkommen til fortsat Samarbejde, saaledes vilde han nu ogsaa her ved Generalforsamlingen paa Selskabets Vegne gentage denne Velkomsthilsen.

Til den Præsidentplads, som var bleven ledig ved Kammerherre Lüttichaus Udtrædelse af Præsidentiet ved hans Udnævnelse til Finantsminister, var valgt Lehns greve Wedell-Wedelsborg med 181 Stemmer. Det var allerede ved Bestyrelsesmødet ifjor Sommer, at der rettedes en indtrængende Opfordring til Lehns greve Wedell til at ville modtage Valg som Præsident, hvis Kammerherre Lüttichau ikke mente at kunne følge den Anmodning, der var rettet til ham, særlig i hans Egenskab af mangeaarig fortjenstfuld Leder af og Formand for den jydsk Fællesforening og som jydsk Fideikommisbesidder. Det var i Henhold dertil, at Opfordringen til Lehns greven iaar gjentoges, da Kammerherre Lüttichau ved sin Udnævnelse til Finantsminister nedlagde sit Præsidentskab, og det var med utvetydig Glæde og Tilfredshed, at man saavel i Bestyrelsesraadet som blandt Medlemmerne modtog Meddelelsen om, at Lehns greven havde overvundet den først opstaaede Betænkelighed og erklæret sig

villig til at modtage Valg. Den nu stedfundne Stemmegivning er en Tilkjendegivelse heraf, og det maatte ogsaa være saa. Uagtet Lehnsgreven aldrig havde tilstræbt ledende officielle Stillinger i Landbruget, vidste dog alle, at han nærrede den varmeste Interesse for dette; derom vidnede den Dygtighed, hvormed han i sine unge Manddomsaaar personlig ledede Jordbruget paa Borupgaard i Jylland og dannede og udviklede denne nu saa bekjendte fremragende Kvægstamme; derom vidnede den smukke Administration af hans store fynske Besiddelser, med deres gode Drift, deres smukke komplette Landbrugsbygninger, deres fortrinlige Besætninger og interessante Skovkulturer; og derom vidnede den offervillige Redebonhed, hvormed han altid har imødekommet Anmodninger om at aabne Plads for rationelle Forsøg paa Mejeribrugets, Fodringens og Planteavlens Omraade, og ladet disse Forsøgs Tarv først og fremmest ske Fyldest, selv om det kun kunde ske med Tilsidesættelsen af Ejendommens egne Interesser. Det er da intet Under, at man strax efter Grevens Indtrædelse i Selskabets Bestyrelsesraad for 2 Aar siden valgte ham til Formand for det Udvalg, der blev nedsat angaaende en Konkurrence om de bedste Udkast og Tegninger til Bøndergaarde og Huse. Og da hertil kom, at Greven baade som fynsk og jydsk Ejendomsbesidder og nøje kjendt med Forholdene i begge Landsdele paa en særlig heldig Maade kunde fyldestgjøre de Krav, der fremkom i begge Provinser om at se sig umiddelbart repræsenterede i Præsidiets, er det naturligt, at Stemningen strax samlede sig om ham og har givet sig Udslag i det stedfundne Valg. — Idet Taleren da har den Ære paa Selskabets Vegne at byde Lehnsgreven velkommen som Præsident, er der ingen Tvivl om, at der ved hans Valg væsentlig vil bidrages til Løsningen af de mange Opgaver, der paahviler Selskabet saavel paa dets eget som paa Ministeriets Foranledning, og hvis Antal og Omfang betydelig forøges, for hvert Aar; og med udelt Glæde kunde Taleren kunde Kammerherre Castenschiolds og egne Vegne udtale Forvisningen om, at Grundvilkaaret for et godt Samarbejde — samme Syn paa Landbrugets Stilling, Krav og Vilkaar — er tilstede og forhaabentlig skal sætte Frugt i gode Foranstaltninger for det gamle Selskabs Trivsel og Virksomhed til Held for det danske Landbrug.

Lehnsgreve Wedell-Wedellsborg. Efter at den ledende Præsident nu her paa Generalforsamlingen havde proklameret Talerens Valg til Medlem af Præsidiets for det kgl. danske Landhusholdningsselskab, vilde Taleren først afgive

den Erklæring, at han modtog dette Valg, og dernæst vilde han udtale Ønsket om, at hans Kræfter maatte strække til saaledes, at de kunde staa i Niveau med den gode Villie, som han medbragte til at gavne Selskabet og da derigjennem det danske Landbrug. En Tak til alle dem, der havde givet Taleren deres Stemme, og for den Tillid og Ære, de derved havde bevist ham.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare ved almindelig Stemmegivning samtlige afgaaende Medlemmer gjenvalgte, saaledes: Professor, Dr. med. Bang med 163 St., Greve Ahlefeldt-Laurvig til Kjersgaard med 162 St., Inspektør Leegaard med 161 St., Hofjægmester F. Fris og Lektor, Dr. phil. E. Rostrup hver med 160 St., og Hofjægmester J. Friis med 156 St.

Til Medlemmer af Bestyrelsesraadet vare valgte ved Landboforeningernes Stemmegivning:

- for Viborg Amt: Propr .A. F. Lundsgaard, Langesgaard;
- Randers Amt: Godsejer G. de Lichtenberg til Hessel;
- Aarhus Amt: Gaardejer Nielsen, Sveistrup Østergaard;
- Hjørring Amt: Direktør Nielsen, Hjørring;
- Svendborg Amt: Hofjm. H. Sehested til Broholm;
- Københavns Amt: Redaktør, Lærer Chr. Christensen, Tune; og
- Bornholms Amt: Proprietær Kirketerp, Lehnsgaard.

Godsejer G. de Lichtenberg er valgt i Stedet for Etatsraad Mourier-Petersen, som er fraflyttet Randers Amt; Direktør Nielsen, Hjørring, i Stedet for Godsejer Tutein, og Gaardejer Nielsen, Sveistrup Østergaard, i Stedet for Gaardejer, Folkethingsmand J. Busk. Med Hensyn til dette sidste Valg skal bemærkes, at principalt var Gaardejer N. Leth-Espensen valgt til at træde i Stedet for Gaardejer, Folkethingsmand Busk, men da Hr. Leth-Espensen ikke var Medlem af Selskabet paa det Tidspunkt, da Valget fandt Sted, er Gaardejer Nielsen, paa hvem samtlige Landboforeninger i Aarhus Amt subsidiært stemte, hvis Hr. Leth-Espensen ikke kunde betragtes som Medlem, ifølge Bestyrelsesraadets Beslutning af 19de Oktober d. A., valgt.

Idet Taleren paa Selskabets Vegne bringer en Tak til de Herrer, der ved at modtage Gjenvalg tilsige Selskabet deres fortsatte Støtte, og idet han tillige ønsker de nye Mænd velkomne til Samarbejdet, maa han tillige udtale Beklagelse over, at Forholdene have ført med sig, at Selskabet maa give Afkald paa nogle af de hidtidige Bestyrelsesmedlemmers Medvirkning. Dette gælder først og fremmest Tabet af Etatsraad Mourier-

Petersen som Bestyrelsesmedlem, idet han paa Grund af sin Bortflytning fra Randers Amt ikke har kunnet gjen vælges som Amtsrepræsentant for dette. I 22 Aar, siden 1872, har han været Medlem af Bestyrelsesraadet og her ligesom overalt, hvor han har deltaget i landøkonomisk Virksomhed: i Amtshusholdningsselskabet, i Dyrskuekommissionen, ved Landmandsmøderne har altid hans Ord lydt med stor, meget ofte med afgjørende Vægt, navnlig paa Husdyrbrugets, særlig Hesteavlens Omraade, og næppe har nogen anden praktisk Landmand gennem en lang Aarrække havt en lignende Indflydelse paa vor jyske Hests heldige Udvikling som Etatsraad Mourier-Petersen. Dette skyldes først og fremmest hans nøje og fortrinlige Kjendskab til Opdrætterne og de Vilkaar, de kunne byde vore Heste, saavel som til de Krav, Kjøberne stille; men desuden skyldes det ogsaa den ejendommelige Forening af varm Interesse og ædruelig Ro og Ligevægt, hvormed han altid har behandlet denne saavel som de andre Sager, han har været kaldet til at varetage.

En Afskedshilsen skal ogsaa rettes til de andre to fra-trædende Medlemmer af Bestyrelsesraadet, de Herrer Godsejer Tutein og Folkethingsmand Busk. Stode de Herrer maaske end til en Begyndelse noget kritisk betænkelige overfor Selskabet og dets Arbejder, saa skal det dog nu med Glæde og Tak udtales, at de efterhaanden, som de have lært at kjende den Aand, hvori der arbejdes, og de Principer, der ere de ledende for Selskabets hele Virksomhed, samt — det tør vel nok siges — den Uegennyttighed, der præger dets Bestræbelser, ere blevne og forhaabentlig ville vedblive at findes blandt Selskabets gode Talsmænd.

Til Revisor er gjenvalgt Etatsraad Holm til Lerchenfeldt med 152 St. og til Medlem af Bestyrelsen for »Fond til Landmænds Uddannelse« er gjenvalgt Forstander A. la Cour, Næsgaard med 146 St.

Bestyrelsesraadet har til Medlem af Bogudvalget gjenvalgt Hofjægermester J. Friis og til Medlemmer af Belønningsudvalget Godsinspektør Tilemann og Rentier C. Valentiner.

Selskabets Medlemstal var ved Aarsberetningens Afslutning d. 31te Marts d. A. 757. I Aarets Løb er der indtraadt 52 nye Medlemmer, medens 27 Medlemmer ere udtraadte eller døde, saa at altsaa Selskabets Medlemstal for Øjeblikket er 782.

Regnskabet for det foregaaende Aar er blevet revideret og befundet rigtigt, hvorefter Bestyrelsesraadet enstemmig havde givet Decharge derfor.

Om Selskabet almindelige Virksomhed i det forløbne Aar aflagde Sekretæren, Landbrugskandidat Schou, følgende Beretning:

Naar jeg i Dag første Gang skal have den Ære at aflægge Beretning om Selskabets alm. Virksomhed i det forløbne Aar, maa det være mig tilladt først at udtale min Tak for det paa mig faldne Valg til Sekretær.

Af Selskabets Aarsberetning er der som sædvanlig trykt 3500 Exemplarer, og derhos har Selskabet udgivet: 6te Bind af Landboskifter, nemlig J. Appel: Lynaflederen, en Vejledning for Landmænd; Beretning om Kjødforsendelserne til England i Foraaret og Sommeren 1893 af Konsulent J. Arup: Beretning om Kjødexporten fra Kjøbenhavn fra April til August 1893 af O. Fabricius (1200 Expl.) og Beretning om Klidanalyser ved Professor V. Stein (2000 Expl.). Med Indenrigsministeriets Samtykke er derhos anskaffet og omsendt til Landhusholdningsselskabets Medlemmer: Femte Beretning om den under Indenrigsministeriet sorterende landøkonomiske Virksomhed 1893.

Til Uddeling er anskaffet en stor Del landøkonomiske Skrifter, og Husmandsbladet er støttet med 100 Kr. Til Selskabets Lærlinge er uddelt 357 Bind, til Sognebibliotheker og Selskaber i Ind- og Udland 967 Bind og til Selskabets Medlemmer 1123 Bind. Da »Landøkonomisk Læseselskab« nu er ophævet, abonnerer Selskabet paa en stor Del udenlandske Blade og Tidsskrifter.

Hvad Selskabets Virksomhed paa Plantekulturens Omraade angaar skal her bemærkes, at den nye Ordning for Plantekulturforsøgene nu er gennemført. Forsøgene ere derved komne ind under Selskabets Ledelse*). — Hos en Husmand paa Langeland er der foretaget Forsøg med Solsikker, men det synes, som om Næringsværdien af Frøene er ringere end af det indførte Frø, saa at man ikke tør nære Haab om denne Planter Betydning for Danmark.

Med Hensyn til Virksomheden for Mælkeribrugets Fremme kan her meddeles, at der gennem Konsulaterne i oversøiske Lande er indkjøbt Prøver af Daasesmør, saavel dansk som udenlandsk, og at Analyser deraf udvise, at intet af det danske Smør har været forfalsket, hvorimod en Del af det udenlandske var det. — Med Statsbanernes Bestyrelse har der været forhandlet om en hurtigere Forsendelse af Smør, særlig om en kortere Indleveringsfrist, og paa »Dansk Meje-

*) Se Aarsberetningen for 1893—94, Side 88 og fg.

ristforening«s Foranledning om en hurtigere Forsendelse af Ost samt om billigere Fragt.

Under Selskabet tjener for Øjeblikket 103 Landvæsenslærlinge (ifjor 77) paa større Gaarde og 2 (ifjor 4) paa mindre Gaarde samt 13 (ifjor 5) Foderlærlinge. Landvæsenslærlingenes Dagbøger ere gennemgaaede af Justitsraad Hertel, Foderlærlingenes af Konsulent Bøggild.

Udstillinger. Ved Landmandsmødet i Randers havde Landhusholdningsselskabet fremstillet Kjød, slagtet for det engelske Marked, og uddelt smaa Tegninger af den Deling af Kjødsiderne, som de forskjellige Byer i England forlange. Konsulent J. Arup var tilstede og forklarede Udstillingen for de Besøgende. — De samvirkende sjællandske Landboforeninger have til den i afgivte Efteraar afholdte Maltbygudstilling erholdt et Tilskud af 200 Kr.

Undersøgelsesrejser. Sekretæren har overværet Landbrugsudstillingen i Berlin samt foretaget Rejser i England, Skotland og Irland for at gjøre sig bekendt med Landbruget og Afsætningen af Landbrugsprodukter dér.

Hvad Hædersbelønninger for Landboflid angaar, da er 3die Sølvbæger tildelt Mads Christensen, Ilderhede, Sønder Felding Troldhede, og N. Chr. Kloster Jensen, Nygild pr. N. Snede, medens »Hædrende Omtale« er tilkjendt Husmand N. Rasmussen, Snærild pr. Odder.

De nordlige Bilande. Apotheker Ernst, Seydisfjord, har modtaget Understøttelse til Udførelse af Forsøg med Dyrkning af Haveplanter.

Endelig er der besvaret en stor Del Forespørgsler fra Institutioner og Private i Ind- og Udland, afgivet en stor Del Betænkninger til Regjeringen samt modtaget forskellige Indberetninger. Bemærkes maa det, at medens Kontrollen med Slagtningen til Export fra Københavns Slagtehus er ophævet, har Selskabet fremdeles paa Ministeriets Vegne Tilsyn med Exportslagteriet i Esbjerg.

Professor Segelcke ønskede at vide, om Indberetningen fra Australien indskrænkede sig til blot at angive, hvor meget der er udført, eller om den ogsaa meddelte noget om Mejeri-forholdene i det hele taget.

Sekretæren. Indberetningerne have i det Hele taget væsentlig indskrænket sig til at give Meddelelse om Udførsel, men der har dog ogsaa været givet Meddelelse om Mejeri-forholdene, og de ere derfor blevne sendte til Konsulenterne Bøggild og Faber.

Professor Segelcke. Det vilde være ønskeligt, om saa-

danne Indberetninger bleve mere bekendte. Man har i den sidste Tid set meget fyldige Meddelelser fra den svenske Mejerikonsulent, og det kunde derfor være interessant at se noget fra dansk Side.

Præsidenten. Professor Segelckes Bemærkning skal blive taget til Efterretning og Iagttagelse for Fremtiden.

Om den agrikulturkemiske Virksomhed siden forrige Generalforsamling aflagdes Beretning af Professor V. Stein. (Denne Beretning er meddelt i forrige Hefte af Tidsskriftet).

Fra Konsulent Bøggild forelaa der en trykt Beretning om hans Virksomhed paa Mælkeribrugets Omraade i Tiden fra den forrige Beretnings Afgivelse og indtil 18de November 1894. Af denne fremgik det, at Konsulenten har været 129 Dage paa Rejser, hvoraf 8 ved Landbrugsudstillingen i Berlin. Han har holdt Foredrag paa 17 forskellige Steder i Landet, medvirket som Dommer 10 Gange ved Forsøgslaboratoriets Smørudstillinger, ved forskellige i Aarets Løb afholdte Smørudstillinger i Provinserne, ved Landmandsmødet i Randers, samt deltaget ved Bedømmelsen i Professor Steins Laboratorium af 48 Daaser Smør, som paa Landhusholdningsselskabets Foranstaltning vare indsamlede gennem Konsulerne paa forskellige oversøiske Pladser. Desuden har Konsulenten af og til været tilkaldt af Smørhandlere eller Mejerister for at udtale sig om Kvaliteten af Smørproduktioner, hvorom Meningerne vare forskellige, og ligesom hidtil havt Tilsyn med Selskabets Foderlærlinge samt overværet Afgangsprøven for Mejerister paa Dalum Mælkeriskole.

Foruden at overvære Fællesforeningernes og »Dansk Mejeristforenings« Delegeretmøder, samt de Møder, som den sidstnævnte Forening har sammenkaldt for at faa vedtaget ensartede Regler for Afholdelsen af Smørudstillinger o. s. v., har Konsulenten været Formand for Udvalget angaaende Tilvebringelsen af Mælkeriplaner og været tilkaldt til et Udvalgs-møde angaaende Oprettelsen af et Fælles-Ostelager i Ringe, hvorhos han tillige har været tilstede paa to Herregaarde, henholdsvis paa Fyen og Sjælland for at iværksætte Osteproduktionen af nymalket Mælk. Konsulenten har besvaret en stor Del Forespørgsler og dels selv skrevet dels været behjælpelig med Udarbejdelsen af forskellige Artikler til Landbrugspressen. Med Hensyn til Udluftning og Afkøling af nymalket Mælk har Konsulenten anstillet nogle Forsøg, hvorom Offentliggjørelse vil kunne finde Sted i den nærmeste Tid. — Statsunderstøttelsen til Mejerskers og Mejeristers Videreuddannelse

er iaar forhøjet fra 6000 til 9000 Kr. Der er stort Begjær efter Understøttelserne, som utvivlsomt gjøre god Nytte. Et stort Arbejde er for Konsulenteu forbunden med denne Sag. — Rejsemejersken Jomfru Nielsen er en dygtig Mejerske; hun har havt Tiden fuldstændig optagen og har arbejdet til alles Tilfredshed. Til fortsat Uddannelse i Ostelavning har hun faaet Understøttelse ved Landhusholdningsselskabets Hjælp og vil nu fremtidig kunne benyttes til at forbedre Osteproduktionen paa de Steder, hvor hendes Bistand ønskes. — Selskabet har endvidere 2 Reservemejersker til Medlemmernes Disposition; de have været i Virksomhed i 5—6 Tilfælde.

Maltbyg- og Hvedeudvalgets Virksomhed i 1893—94. — Herom forelaa der en trykt Beretning — og er i Hovedtrækene gennemført paa samme Maade som tidligere.

Hvad Bygforsøgene angaar, da har der været udsaaet 33 forskjellige Prøver saa vel af to-radede som af sex-radede Sorter paa hver af de 5 Forsøgsstationer: Brattingsborg, Wedellsborg, Kristiansminde, Gjorslev og Knuthenborg Avlsgaard. Af to-radet Byg sammenlignedes 24 forskellige Sorter, af sex-radet 9 Sorter. Der benyttedes Udsæd af dansk Avl for 21, af tysk Avl for 4, af svensk Avl for 6 og af norsk Avl for 2 Prøvers Vedkommende, og til Sammenligning med den udenlandske Saasæd var der paa 2 af Forsøgsstationerne benyttet dansk Avl fra forrige Aars Forsøgsafgrøde af de samme Bygstammer. Samtlige Bygprøver radsaaedes, og desuden blev alle sex-radede Prøver atter udsaaede 14 Dage senere for at faa Saatidens Indflydelse paa Afgrøden belyst. — Ved Landboforeningernes Medvirkning uddeltes atter iaar Saabyg til Landmænd, der ønskede at modtage saadan til Forsøg, men af Hensyn til Udvalgets Budget i mindre Omfang end hidtil. — Der har iaar ligesom de foregaaende Aar fundet en Udstilling Sted af de indsamlede Prøver, som bleve bedømte af de Herrer Grosserer S. Plum, Lektor W. Johannsen og Kjøbmand Majus Thorsen. — Paa Forslag af Kaptejn Kühle har Bryggeriet Gl. Carlsberg foretaget Maltningsforsøg med større Partier af forskellige Bygsorter og er ved disse Forsøg blevet bistaaet af Hr. Lektor W. Johannsen.

Hvedeforsøgene have især koncentreret sig om Forsøg med Squareheadhvede og Urtobohvede paa de samme 5 forannævnte Forsøgsstationer. Der er baade radsaaet og bredsaaet med Saamængder af forskjellig Størrelse. Da Valget af de bedst mulige Stammer er af væsentlig Betydning for Opnaelsen af et godt Udbytte, er der paa samtlige Forsøgsgaarde

iværksat Dyrkningsforsøg med et større Antal forskjellige Stammer baade af Squareheadhvede og af Urtobahvede saa vel af dansk, som af engelsk, skotsk, tysk og svensk Avl. Forsøgene i det kommende Aar ere indstillerede i nøje Overensstemmelse med Forsøgene 1893—94.

Fra »Fond til Landmænds Uddannelse« forelaa en Beretning om Virksomheden i afvigte Aar; denne refereredes af Fondets Sekretær, Justitsraad Hertel. — Der indkom 15 Ansøgninger om de ledige Stipendier, og alle gik ud paa at erholde Understøttelse til Studium paa den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, for at de Vedkommende derefter kunde søge Ansættelse som Lærere ved en Landbrugsskole, som Konsulenter eller i en lignende Virksomhed. De 13 af Ansøgerne vare fra Jylland, de 2 fra Sjælland. 7 vare Sønner af Gaardmænd eller Gaardejere, 2 af Husmænd, 2 af Landmænd, 2 af Lærere, 1 var Søn af en Boelsmand og en af en Kjøbmand. — 1 Ansøger erholdt 15 Kr. maanedlig i 3 Maaneder, 3 Ansøgere erholdt 15 Kr. maanedlig hver i 9 Maaneder, 1 Ansøger 15 Kr. om Maaneden i 12 Maaneder og 1 Ansøger 20 Kr. maanedlig i 9 Maaneder. De tilstaaede Stipendier udgjøre saaledes i alt 810 Kr., og da der kun var 796 Kr. 74 Øre til Raadighed, bliver der altsaa et Underskud af 13 Kr. 26 Øre at overføre paa næste Aars Regnskab.

Præsidenten vilde, inden dette Afsnit af Dagsordenen afsluttedes, paa Selskabets Vegne bringe Professor Stein en Tak for den Redebonhed, hvormed han altid optager de Opgaver til Løsning, om hvilke Selskabet henvender sig til ham, og ikke mindst for den Aarvaagenhed, hvormed han altid varetager Landbrugets Interesser paa Foder- og Gjødningsstoffernes saavelsom paa andre Omraader, der komme ind under hans Virksomhed. Ligeledes skulde Taleren paa Selskabets Vegne bringe en Tak til Forpagter Sonne, fordi han saa trofast uden nogensomhelst Subvention fra Selskabets Side, men med stor Opofrelse af Tid og Kraft og med saa anerkjendt Dygtighed fortsætter og varetager Maltbyg- og Hvedeforsøgene.

Meddelelser fra Præsidiat.

1. Lov om Salg af Gjødnings- og Foderstoffer samt Markfrø.

Præsidenten. Professor Stein har allerede berørt Sagen, og Taleren skulde derfor indskrænke sig til at sige,

at dette Lovforslag, som er foranlediget af de samvirkende Landboforeninger, blev af Indenrigsministeriet ifjor i Februar eller Marts Maaned sendt Landhusholdningsselskabet til Betænkning. Den Forventning, der næredes om, at der for et saadant Forslag snart kunde findes en Form, hvori det skulde kunne forelægges for Rigsdagen, har ikke stadfæstet sig. Saasnt man begyndte at beskæftige sig med Forslaget, viste det sig, at det var et overordentlig vanskeligt og delikat Æmne at komme ind paa. Der skal her gribes ind i Forhold Mand og Mand imellem, og dette kræver den højeste Grad af Varsomhed og Hensynsfuldhed. Selskabet nedsatte et Udvalg, og dette gik strax i Gang med Arbejdet. Man maatte imidlertid, som naturligt var, indsamle Oplysninger fra de Lande, hvor der forelaa Erfaringer for lignende Loves Virkning, og da navnlig fra Belgien, Frankrig, Storbritannien og enkelte Stater i Nord-Amerika. Udvalget har holdt en Række Møder hele Sommeren igjennem og lige til den sidste Tid, men nye Synspunkter ere stadig fremkomne, og et Udvalgs møde vil endnu være nødvendigt. Taleren har ment at maatte give disse Oplysninger om Sagens Gang, da der fra nogle Sider har været Forventning om, at Sagen meget hurtigt skulde kunne blive gennemført.

2. Byggeplaner for Bøndergaardene og Huse.

Lehnsgreve Wedell-Wedellsborg, der var Formand for det Udvalg, der var nedsat angaaende denne Sag, meddelte, at ved Udløbet af Fristen — den 1. Januar 1894 — for Indsendelsen af Løsninger af de stillede Opgaver, var der indkommet 22 Besvarelser, som det naturligvis tog meget lang Tid at gennemgaa, idet de først maatte cirkulere mellem Udvalgets Medlemmer, forinden Udvalget kunde holde Møde og tage en afgjørende Beslutning med Hensyn til, om nogen af de indsendte Løsninger af Opgaven kunde anses for præmie-værdig og i bekræftende Fald, hvem Præmien da skulde tilfalde. Det viste sig imidlertid, at der blandt de indkomne Løsninger af Opgaven kun var meget faa, der endog blot nogenlunde efterkom de Fordringer, Prisopgaverne stillede, og navnlig vare de Fordringer, der vare stillede i økonomisk Retning, ikke overholdte. Paa den anden Side mente Udvalget dog, da saa mange havde beskæftiget sig med Sagen og nedlagt et betydeligt Arbejde deri, at det vilde være uheldigt, om den hele Konkurrence ikke skulde føre til noget Resultat,

og Udvalgets Medlemmer enedes da om at udpege 2 af de indsendte Løsninger, som man fandt at være de heldigste, og at forhandle med Forfatterne, for at faa dem til at foretage saadanne Forandringer i Planerne, som maatte anses nødvendige, for at de kunde komme til at svare til de Fordringer, man mente maatte stilles. De paagjældene Planers Forfattere gik ind herpaa, og de ere nu færdige med deres Arbejde, som med det allerførste skal forelægges i et Udvalgs møde, hvorefter Bedømmelsen vil komme til at foreligge offentlig.

Etatsraad C. Hansen. Det var Svendborg Amts økonomiske Selskab, som i sin Tid rettede en Anmodning til Landhusholdningsselskabet om at tage under Overvejelse, hvor vidt det saa sig i Stand til at tage denne Sag i sin Haand, og Taleren vilde derfor som Formand for Svendborg Amts landøkonomiske Selskab paa dettes Vegne rette en Tak til det kgl. danske Landhusholdningsselskab, fordi det saa beredvilligt havde taget sig af Sagen. Landhusholdningsselskabet kunde være overbevist om, at man i Svendborg Amt var meget taknemmelig for den Hensynsfuldhed, der var vist Svendborg Amts økonomiske Selskab i den Henseende.

Præsidenten vilde som Svar herpaa rette en Tak til Svendborg Amts økonomiske Selskab, fordi det havde fremsendt sin Anmodning til Landhusholdningsselskabet. Det var altid Landhusholdningsselskabet kjært, naar der kom Henvendelser til det ude fra Landet om at optage Opgaver, som man mente, at Selskabet særlig var i Stand til at røgte og varetage, og ganske særlig er det en Glæde for Landhusholdningsselskabet, hver Gang der gives det Lejlighed til at komme i Rapport til og Kontakt med de danske Landboforeninger.

3. Kontrol med Lagre af klassificeret danske Korn- og Foderstoffer.

Kammerherre Castenschiold. Om denne Sag findes der fuldstændige Oplysninger i den nu udkomne Aarsberetning¹⁾, og Taleren skulde derfor ikke komme ind paa at give saadanne. Der er, som bestemt i Vedtægterne, udnævnt en Kontrolbestyrelse og en Inspektør. Hvad Klassificeringen af Korn angaar, da vil den næppe faa Betydning før efter næste Aars Høst, derimod vil der jo strax kunne begyndes med Foderstoffer, ja der er maaske allerede begyndt i dette Øjeblik.

¹⁾ Se Aarsberetningen 1893—94, Side 166—67.

Ordningen af denne Virksomhed har foraarsaget vidtløftige Forhandlinger. Om der er naaet et heldigt Resultat maa Fremtiden vise.

4. Undersøgelse af Svinebestanden i Danmark.

Kammerherre Castenschiold. I de senere Aar er der fremkommet stærkere og stærkere Klager over, at Svinebestanden i Danmark bliver af ringere Kvalitet, og paa vore forskellige Dyrskuer har der ogsaa stadig vist sig Tilbagegang, vistnok tildels paa Grund af de lave Præmier, der udsættes for Søer og Orner, som ere temmelig vanskelige at transportere, og Landhusholdningsselskabet har derfor fundet sig foranlediget til at ansøge hos Regjeringen om en Bevilling for at sætte Konsulent Mørkeberg i Stand til at undersøge Svinebestanden her i Landet. Man havde haabet at kunne faa Tillægsdyr fra England, men der eksisterer stadig Indførselsforbud, og det er altsaa ikke lykkedes at faa Hjælp ad den Vej. Der er til denne Sags Fremme bevilget 1500 Kr.

Professor Segelcke ønskede at høre, hvad Konsulent Mørkeberg havde at meddele om denne Sag.

Konsulent Mørkeberg. Rejsen var lige paabegyndt. De Forundersøgelser, der vare foretagne, havde vist, at Øerne særlig trænge til at fremhjælpes paa Slagterisvineavlens Omraade.

Forpagter Bokelmann. Professor Bang havde, saa vidt Taleren erindrede, tidligere udtalt, at der nok under Iagttagelse af visse Forholdsregler kunde udvirkes Dispensation fra det eksisterende Forbud.

Kammerherre Castenschiold kunde ikke give nogen anden Oplysning herom, end at en paatænkt Foranstaltning i den Retning endnu ikke var bleven til noget.

Forpagter Bokelmann. Gehejmerraad Tesdorpf havde, saa vidt Taleren vidste, havt Tilladelse til at indføre Svin.

Konsulent Mørkeberg. I 1892 bleve vistnok de sidste Svin indførte hos Gehejmerraad Tesdorpf paa Ourupgaard. Naar det har været saa vanskeligt at faa Tilladelse til at indføre Svin, er det, fordi Forholdene i England have været særdeles vanskelige. Svinefeberen har dér været saa udbredt, at man endogsaa i det sidste Aar har indstillet Skuerne for Svin, hvilket viser, at man dér er meget bange for at brede Smitten videre. Det er altsaa ikke saa underligt, at de mange Anmodninger, der ere indkomne til Ministeriet, om Tilladelse til at indføre Svin, ere mødte med Afslag.

6. Udvalg om Flæskehandelen i Kjøbenhavn.

Kammerherre Castenschiold. Flæskehandelen her i Kjøbenhavn foregaar som bekendt paa Gammel Torv, hvor der holdes med Svinekroppe paa Arbejdsvogne, og denne Handel er saa at sige ene i Hænderne paa enkelte Kommissionærer, hvilket er meget misligt. Naar det er Regnvejr, ville Høkerne ikke købe; de holde sig tilbage til henad Aften for at faa Prisen trykket betydelig nedad, og er det varmt Vejr, ville de heller ikke købe, fordi de ikke have afkølede Rum, hvori de paa en betrykkende Maade kunne opbevare Flæsket. Der indføres her til Byen aarlig 140,000 Svin til en Værdi af 7 Mill. Kroner, saa at man ser, at det her drejer sig om meget store Værdier, og for at komme ud over de her nævnte uheldige Forhold har Landhusholdnings-selskabet nedsat et Udvalg, for hvilket Taleren er Formand, til at tage sig af denne Sag. Udvalget har havt Konference med Kjøbenhavns Magistrat for at faa oplyst, hvorledes den stiller sig til Sagen, og se om det ikke skulde være muligt at faa bygget Haller i Nærheden af Jernbanestationen, fra hvilke Handelen med Svin da skulde foregaa, og Torvehandelen som Følge deraf efterhaanden falde bort. Hvorledes Magistraten vil stille sig, kan der ikke endnu siges noget om.

6. Fersk Smør til England.

Præsidenten. Paa Finansloven for 1893—94 blev der givet en Bevilling paa 10,000 Kr. i det Øjemed at forsøge at faa dansk fersk Smør indført paa det engelske Marked, og særlig var der tænkt paa Paris. Under Ledelse af Statskonsulent Nissen-Dall blev der anstillet Forsøg med at lave fersk Smør, og Konsulent Faber rejste til Paris med Smørret, men det viste sig ikke at være tilfredsstillende. Der blev da atter gjort nogle Forsøg, og Kvaliteten blev noget bedre, men dog ikke bedre end Smør fra de franske Fællesmejerier. Man mente da ifølge Konsulent Fabers Forslag at burde gjøre Forsøg med at sende Smørret til England for ad den Vej at indhente Erfaring, idet Forbindelsen med England er lettere end med Paris, og maaske der ogsaa stilles ringere Fordringer i London end i Paris til Smørrets Kvalitet. Disse Forsøg have ført til et virkelig opmuntrende Resultat, saa at det vistnok tør siges, at den Slags Smør vil have en

Fremtid for sig i England. For at forebygge, at der til England skal blive oversendt Smør, som ikke er tilfredsstillende, og derved ødelægge Markedet for denne Vare, har man etableret en Kontrol med de Mejerier, der producere dette Smør. Disse Mejeriers Mejerister blive uddannede til at lave fersk Smør, og Mejerierne stilles under stadigt Tilsyn af Mejerikonsulenten, ligesom de ogsaa forpligte sig til ikke at afsende Smørret, naar Kvaliteten ikke er fuldt ud tilfredsstillende. Landhusholdningsselskabet leverer Kasser til Smørrets Forsendelse, for at Smørret kan blive indarbejdet under en bestemt Form i England. Der sendes ugentlig et Par Hundrede Kasser til England, og man venter, at det skal blive mere i Løbet af Aaret. Iøvrigt er der denne Sag vedrørende omdelt en Skrivelse, som er indsendt til Indenrigsministeriet. (Se forrige Hefte af Tidsskriftet).

7. Prøve med Kværne og Knusemaskiner i Randers.

Forpagter Bokelmann. Prøven foretoges umiddelbart forud for den 17de danske Landmandsforsamling i Randers. Beretningen om Prøven er under Arbejde og vil udkomme, saa snart den er færdig. Taleren gav nogle ganske faa Oplysninger angaaende de fremstillede Kværne og gjorde opmærksom paa, at det havde vakt Opsigt, at der var fremstillet Kværne, som vare af en Komposition, og som skulde være en Efterlavning af de franske Sten.

Sekretæren oplæste derefter Listen over de uddelte Præmier. Den lød saaledes:

Staalkværn »Rapid Nr. 2«,

Fabrikanter Henry Bramford & Sons, Uttaxeser, England, udstillet ved H. C. Petersen & Co., Udstillingsbygningen, Kjøbenhavn, V. Sølvmedaille af 2den Klasse.

Staalkværn »Albion Nr. 2«,

Fabrikanter Harrison Mc. Gregor & Co., Leigh Lancashire, England, udstillet ved Brødrene Bendix, Raadhusholdningen, Kjøbenhavn, K. Sølvmedaille af 2den Klasse.

Valsestol, fabrikeret og udstillet af Fabrikant Frichs Efterfølgere, Aarhus. Sølvmedaille af 2den Klasse.

Oliekagebryder til Hestekraft af Fabrikant J. Jørgensen, Hjallese, Odense. Sølvmedaille af anden Klasse.

Valsestol »Universal« af Aktieselskabet Kofoed & Hauberg, Kjøbenhavn. Broncemedaille.

Oliekagebryder til Dampkraft »C« af Fabrikant M. Mortensen, Bolbro, Odense. Broncemedaille.

Oliekagebryder til Haandkraft af Fabrikant J. Jørgensen, Hjællelse, Odense. Broncemedaille.

Oliekagebryder »Nr. 2« af Fabrikant P. Nielsen, Hillerød. Broncemedaille.

Oliekagebryder til Haandkraft af Fabrikanterne Rasmussen og Mikkelsen, Assens. Broncemedaille.

Præsidenten. Denne Præmieuddøling skal ikke sluttes, uden at der rettes en varm Tak til de Mænd, der som Dommere gennem mange Dages brydsomt Arbejde have varetaget denne Sag for Landhusholdningsselskabet. Taleren troede, at man ogsaa ved denne Lejlighed kom til at sande, at de Domme, der fældes ved Landhusholdningsselskabets Redskabsprøver, vise sig at være vel overvejede. Den Grundighed og Omhu, hvormed Dommerudvalget arbejder, med Tilsidesættelsen af alle Ønsker om for egen Skyld hurtig at kunne afslutte Virksomheden, har tildraget sig alle Sagkyndiges fulde Anerkjendelse, og Taleren ansaa det derfor for sin Pligt paa Selskabets Vegne at bringe Dommerne dets bedste Tak for det udførte Arbejde.

8. Udvalg til Undersøgelse af Osteproduktionen og Ostehandelen i Danmark.

Præsidenten. Der er nedsat et Udvalg — Taleren havde tiltraadt det paa Præsidiets Vegne — med det Hver at anstille Undersøgelser med Hensyn til Osteproduktionen og Ostehandelen i Danmark, men videre end til at anstille disse Undersøgelser strakte Udvalgets Opgave sig ikke. De Foranstaltninger, der eventuelt maa træffes paa Basis af saadanne kritiske Undersøgelser, vil der ventelig blive kaldet andre Kræfter til at varetage. Udvalget har holdt et Møde i Odense og derefter nedsat et Underudvalg, som ogsaa har holdt Møde i Odense og har indsamlet en Del forskellige Osteprøver, navnlig af centrifugeret Mælk, til en foreløbig Lagring for derefter at bedømmes. Videre er denne Sag ikke fremskreden. Grunden til at dette Spørgsmaal er rejst, er de mange Opfordringer, der fra forskellige Sider ere fremkomne, tildels foranlediget af de lave Priser paa Smør, som nu haves, og man har da ment, at Tiden nu maatte være kommen til at forsøge paa at faa Osteproduktionen og Ostehandelen, som lader meget tilbage at ønske, forbedret.

I Forbindelse hermed vilde Taleren meddele, at det med Bestyrelsesraadets Tilslutning var vedtaget at indgaa til Regeringen med et Andragende om at faa uddannet en Mejerikonsulent, der tillige skulde være vel kjendt med Bakteriologien hvis Betydning for Mælkeridriften stadig voxer. Dette Spørgsmaal var allerede rejst for et Par Aar siden af Professor Segelcke i Bestyrelsesraadet, men blev formedelst det Forsøg, der gjordes med at lade Konsulent Bøggild fungere som Sekretær, foreløbig udsat. Spørgsmaalet er nu atter draget frem og ventelig paa et Tidspunkt, som vil vise sig at være belejligt med Hensyn til at faa den nødvendige Bevilling af Rigsdagen.

Ogsaa er det vedtaget af Bestyrelsesraadet at anvende et Par Hundrede Kroner til Forsøg med arsenikholdige Superfosfaler. At denne Sag er rejst, skyldes den svenske Landbrugsstyrelse, idet Landhusholdningsselskabet fra den har faaet tilsendt en Beretning om nogle i Sverrig foretagne Forsøg. Man mener der som andensteds, at stærkt arsenikholdige Superfosfaler vise sig skadelige for Afgrøderne. Om det nu virkelig er Tilfældet i den Grad, som der gjøres gjældende, er et Spørgsmaal. Men enten Forsøgene nu ville give Svar i den ene eller den anden Retning, er det heldigt at faa dem iværksatte for at faa konstateret, hvorledes Forholdet egentlig er. Bliver det Svar, som Forsøgene give, at vore almindelig i Handelen gaaende Superfosfater ere arsenikholdige, og at det skader Afgrøderne i kjendelig Grad, er det jo godt, at der skaffes Oplysning derom, for at Landmændene kunne advares mod Brugen deraf; og vise Superfosfaterne sig ikke at være saa arsenikholdige, at deres Brug skader Afgrøderne, er det godt, at det bliver oplyst, for at der ikke skal gjøres unødig Reklame med de arsenikfattige Superfosfater. Det er nødvendigt, at der gives disse Forsøg en saadan Udstrækning, at de kunne give et nogenlunde fyldigt Svar paa de Spørgsmaal, der stilles. Efterat Professor Stein, til hvem denne Sag først har været overgivet, har opfordret Selskabet til at anstille Forsøg, fremkom der et Forslag til saadanne Forsøg fra Forsøgsleder K. Hansen i Lyngby. Dette Forslag har været indsendt til Konsulent P. Nielsen, som har Overledelsen af Plantekulturforsøgene, og han tilraader, at Forsøgene deles i Markforsøg, som skulle anstilles paa Tystofte Forsøgsstation, og Kasseforsøg, som skulle foretages paa Lyngby Forsøgsstation, og det er til disse sidste Forsøg, at der vil være at udrede et Par Hundrede Kroner af Selskabets Kasse. Forsøgene maa i det mindste strække sig ud over 4 eller maaske

flere Aar, dels for at se hvilken Indflydelse arsenikholdige Superfosfater have paa de forskjellige Afgrøder i Rotationen og dels for at se, hvor vidt Opsamlingen af Arsenik i Jorden muligvis i Tidens Løb kan blive saa stor, at den kan virke skadelig.

Hermed var den Række af Meddelelser, som Præsiediet havde at fremsætte for Generalforsamlingen, tilende, og

Præsidenten forelagde Forslag til Budget og Virksomhedsplan for det kommende Aar, saaledes som disse Forslag vare vedtagne af Bestyrelsesraadet. Der var ikke Grund til at gjenemgaa Budgettet i det enkelte, eftersom de forskjellige Poster i det væsentlige vare de samme som i det foregaaende. Dog skulde det bemærkes, at det Classenske Fideikommis med sædvanlig Redebonhed havde for de kommende 3 Aar bevilget 1600 Kr. aarlig til Støtte af Selskabets Foranstaltninger med Hensyn til Husdyrbrugets og dermed beslægtede Virksomheders Fremme.

Budgetforslaget for Regnskabsaaet 1ste April 1895 til 31te Marts 1896 var saalydende:

Indtægt.

Konto.	Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1895....	289 Kr.
A. Medlemskontingenter	15500	-
B. Renter af Selskabets Aktiver.....	10510	-
C. Statskassens Tilskud	13200	-
D. Bidrag fra det Classenske Fideikommis	1600	-
E. Bidrag fra det Raben-Levetzauske Fond.....	1000	-
F. Etatsraad Schous Legat	200	-
G. Grosserer G. Buscks Legat	77	-
H. Grosserer N. F. Muncks Legat	42	-
I. Godsejer Chr. Schmidts Legat	4000	-
K. Sjællands Stifts Brandforsikringsfond	191	-
L. Etatsraad Philip W. Heymans Legat	189	-
M. Pastor emer. Jørgensen og Enkes Legat	18	-
N. Forskjellige Indtægter.....	2184	-
O. Laan	3700	-
	Forventet Indtægt....	52700 Kr.

Udgift.

1. Udgivelse af Skrifter	4000 Kr.	kalkul.
2. Anskaffelse af do.	8000	- kalkul.
3. Foredrags- og Diskussionsmøder	1200	- kalkul.
4. Agrikulturkemiske Undersøgelser.....	400	- kalkul.
5. Plantekulturens Fremme	9000	- fast.
6. Husdyrbrugets Fremme	1600	- kalkul.
7. Mælkeribugets Fremme	5000	- kalkul.
	at overføre	29200 Kr.

	Overført 29200 Kr.	
8. Undersøgelserrejser	800	- kalkul.
9. Selskabets Lærlinger	500	- kalkul.
10. Hædersbelønninger for Landbofid.....	400	- kalkul.
11. Landbrugets Binæringer	100	- kalkul.
12. Udstillinger	200	- kalkul.
13. Nordlige Bilande.....	500	- kalkul.
14. Lønninger og Enkeunderstøttelse	10000	- kalkul.
15. Regnskabets Revision.....	120	- fast.
16. Fragt og Porto.....	1400	- kalkul.
17. Kontorudgifter	2200	- kalkul.
18. Husleje og Inventarium.....	2200	- kalkul.
19. Uforudsete Udgifter	400	- kalkul.
20. Godsejer Chr. Schmidts Legat	4000	- fast.
21. Sjællands Stifts Brandforsikringsfond	191	- fast.
22. Renter og Depositogebyr	200	- kalkul.
	Udgift.... 52411 Kr.	
Forventet Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 1894....	289	-
	<hr/> 52700 Kr.	

Da ingen ønskede at udtale sig hverken om Budget eller Virksomhedsplan, gik man til Afstemning, hvorved saa vel Budget som Virksomhedsplan vedtoges enstemmig.

Præsidenten antog, at der i den foretagne Afstemning var ligesom hidtil inkluderet en Bemyndigelse for Præsidiet til at anvende det, der spares paa en Konto, paa en anden, naar Omstændighederne maatte gjøre det nødvendigt.

Da ingen udtalte sig herimod, ansaas Bemyndigelsen som given ved Afstemningen over Budgettet.

Dagsordenen var hermed tilende, og Generalforsamlingen hævedes.